

Arrest

nr. 183 869 van 14 maart 2017
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

Gekozen woonplaats: X

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Iraakse nationaliteit te zijn, op 7 november 2016 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 6 oktober 2016.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 28 februari 2017 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 10 maart 2017.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M.-C. GOETHALS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. LECOMPTE, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van attaché L. DECROOS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die verklaart van Iraakse nationaliteit te zijn, is volgens zijn verklaringen het Rijk binnengekomen op 13 juni 2015 en heeft zich vluchteling verklaard op 15 juni 2015.

1.2. Nadat een vragenlijst werd ingevuld en ondertekend, werd het dossier van verzoeker op 21 augustus 2015 door de Dienst Vreemdelingenzaken overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, waar verzoeker werd gehoord op 16 december 2015.

1.3. Op 6 oktober 2016 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Deze beslissing werd op dezelfde dag aangetekend verzonden.

De bestreden beslissing luidt als volgt:

A. Feitenrelaas

U verklaart de Iraakse nationaliteit te bezitten en een soennitische Arabier te zijn. U bent geboren op 9 april 1990 in de wijk al Mansour van de stad Bagdad. In het academiejaar 2011-2012 behaalde u uw Bachelordiploma Management. Vervolgens trad u toe tot de militaire academie waarvan u op 6 januari 2014 afstudeerde. Na een aanvullende gevechtstraining werd u toegewezen aan de Spiker militaire basis. Toen met de val van Mosul in juni 2014 delen van het Iraakse leger uiteenvielen, keerde u naar huis terug en wachtte u op de herstructurering van het leger. Zo'n twee maanden en half later meldde u zich opnieuw aan en werd u opgenomen in de commandoeenheid van de 72ste brigade, 15de divisie in Nubai. Na een bijkomende training werd u in maart 2015 naar de frontlinie met Daesh (Islamitische Staat) gestuurd. Gedurende anderhalve maand was u verwikkeld in de dagelijkse gevechten met Daesh. Op 20 april 2015 werd u door leden van de sjiiitische militie Asaib Ahl Al Haq (AAH) gevraagd om deel te nemen aan een operatie in Al Tal. Ze stelden dat er in Al Tal Daesh-aanhangers waren en dat ze van plan waren alle inwoners van Al Tal uit te moorden. Voor deze operatie vroegen ze u en de 42 soldaten onder uw bevel om hen bij te staan. U wist dat er in Al Tal geen Daesh-leden waren maar kon de vraag niet openlijk afslaan en stemde in. U informeerde vervolgens uw overste, maar hij zei u kortaf uw plan te trekken. U zag geen andere mogelijkheid dan te deserteren uit het leger. U dook onder bij familie van u in de wijk Al Dora (Bagdad) tot u op 8 mei 2015 Irak kon verlaten. Na uw vertrek vernam u dat overheidsbeambten u tweemaal zijn komen zoeken bij u thuis omwille van uw desertie en ook Asaib Ahl Al Haq navraag deed naar u bij uw ouders en meldde dat ze u gingen vermoorden. Op 13 juni 2015 kwam u in België aan waar u zich op 15 juni 2015 vluchteling verklaarde.

Ter staving van uw asielaanvraag legt u volgende stukken neer: uw identiteitskaart, uw legerbadge, uw nationaliteitsattest, uw Iraaks rijbewijs, uw internationaal rijbewijs, uw universitair diploma, twee certificaten, twee bewijzen van uw studies aan de militaire school, de overlijdensakte van uw broer, de woonstkaart van uw vader, de rantsoenkaart van uw familie, elf foto's van u als soldaat en een verzendnota.

B. Motivering

Bij terugkeer naar Irak vreest u gedood te worden door Asaib Ahl Al Haq omdat u niet inging op haar vraag om een gezamenlijk een operatie uit te voeren (CGVS p.7). Tevens geeft u aan dat u vreest om tot de dood veroordeeld te worden door de militaire rechtbank omdat u uit het Iraakse leger deserteerde (CGVS p.7).

Er dient evenwel te worden opgemerkt dat u doorheen uw verklaringen niet heeft aangetoond dat u een persoonlijke vrees voor vervolging zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie heeft of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming loopt.

Vooreerst moet er ernstig getwijfeld worden aan uw aanwezigheid aan het front in Nubai. Zo valt het op dat het u aan kennis van de toenmalige stand van de veroveringstocht van Daesh ontbreekt. U gelooft dat de belangrijke stad Ramadi al in handen van IS was gevallen toen u in de maanden maart en april aan het front actief was (CGVS p.14). U situeert het strijdgewoel destijds dan ook tussen Anbar en Bagdad, in de regio van Tarmia, Nubai, Taji en Kasarat. Dit is niet correct. In werkelijkheid was IS destijds reeds begonnen aan haar offensief in Ramadi maar toen u deserteerde was de stad wel degelijk nog in handen van het Iraakse leger. Als u hierop gewezen wordt stelt u dat uw informatie als militair beter is dan die van de media (CGVS p.14). U maakt uw stelling niet hard en evenmin kan er geloofd worden dat verschillende toonaangevende mediakanalen iets dergelijks markants als de overname van een belangrijke stad door Daesh een maand lang zou zijn ontgaan. Dat u van mening bent dat deze belangrijke stad al in handen was van Daesh toen u er vlakbij als militair actief was, is zeer opmerkelijk en roept twijfels op bij uw bewering op dat moment in deze regio te hebben gevochten.

Parallel aan uw verkeerde inschatting van de val van Ramadi loopt ook uw voorstelling van de gevechten in de regio van Nubai, Taji, Kasarat en Tarmia, enkele kilometers ten noorden van Bagdad, mank. U beweert dat er in deze regio in de maanden maart en april van 2015 dagelijks hevige gevechten plaatsvonden tussen het Iraakse leger en Hashd Al Shaabi enerzijds en Daesh anderzijds (CGVS p.3,13,14). Zoals blijkt uit de tweedaagse overzichten van de veiligheidssituatie in Irak, die aan het administratief dossier toegevoegd werden, vonden er in deze periode geen grote gevechten plaats in de regio van Nubai. Nochtans wordt er over deze regio wel degelijk verslag uitgebracht, zoals blijkt uit de toegevoegde informatie. Uit uw verklaringen moet dan ook opgemaakt worden dat u geen juist idee

heeft van de veiligheidssituatie in de regio waar u gelegerd zou zijn geweest. Deze vaststelling neemt het geloof in uw verklaringen daaromtrent geheel weg.

Aanvullend kan er eveneens opgemerkt worden dat uw beschrijving van de situatie aan het front waar u anderhalve maand als officier aan de gevechten deel zou hebben genomen uiterst beperkt en vaag is. U werd naar een gedetailleerde beschrijving van de situatie aan het front en naar de evolutie van de gevechten gevraagd. Dat Daesh jullie vanuit Anbar aanviel, zich terugtrok en de volgende dag opnieuw aanviel, is het enige dat u kan vertellen (CGVS p.14). Een gedetailleerdere uitleg kan u niet geven. Nochtans zou een officier die het bevel draagt van een groep van 42 commando's een betere kennis mogen hebben van de situatie en de evolutie van het oorlogsgebied waar hij diende.

Daarnaast mist u ook geografische kennis van de regio waar u gelegerd was. Volgens uw verklaringen was uw divisie verantwoordelijk voor de regio van Kasarat, Nubai en Tarmia, en was u anderhalve maand gelegerd in de regio van Nubai. Als bevelhebber van een eenheid van 42 commando's nam u actief deel aan de gevechten tegen Daesh, zo verklaart u (CGVS p.3,4,5,9). Hoewel u gelegerd was en actief was in Nubai en de regio Al Tal onder uw verantwoordelijkheid zou hebben gevallen, slaagt u er niet in om deze plaatsen eenduidig met geografische termen te duiden (CGVS p.9). Eerst noemt u Nubai een grote stad (CGVS p.5). Later stelt u Al Tal voor als een district in de provincie Nubai (CGVS p.9). Ter verklaring vertelt u dat sommigen Nubai een stad en anderen het als een provincie beschouwen (CGVS p.9). Later corrigeert u uw eerdere bewering en verklaart u in de lijn met uw uitspraak bij de Dienst Vreemdelingenzaken dat Al Tal een dorp is bij de stad Nubai (CGVS p.9; CGVS Vragenlijst punt 5). Ook deze uitspraak stelt u evenwel bij: Tal is geen dorp bij Nubai maar wel een stadsdistrict van de stad Nubai, klinkt het nu (CGVS p.10). Vervolgens noemt u Nubai naast een stad en een provincie ook een district (CGVS p.14). In welke provincie dit district gelegen is kan u dan weer niet vertellen (CGVS p.14). Het is erg opvallend dat u geen eensluidende verklaringen weet af te leggen over de paar plaatsen die u vermeldt. Dat u anderhalve maand als officier de kaarten deze regio bestudeerde om uw offensieve operaties tegen Daesh te plannen, kan absoluut niet uit uw kennis opgemaakt worden.

Bij de Dienst Vreemdelingenzaken verklaarde u bovendien ook dat Nubai een wijk was van de stad Ramadi (Verklaring DVZ punt 12). Ramadi situeert u nu als "ver" van Nubai (CGVS p.5). Tijdens uw eerste interview gaf u niet alleen aan dat u in of bij de stad Ramadi gelegerd was vlak voor uw vertrek uit Irak, u verklaarde ook dat u deel uitmaakte van de 16de divisie, 73ste brigade, zijnde een legereenheid die destijds inderdaad in Ramadi actief was (Verklaring DVZ punt 12). Tijdens uw gehoor op het CGVS neemt u afstand van deze verklaringen en wijt u de fout aan de tolk die u bij de DVZ ter beschikking had (CGVS p.1-2). Het is echter zeer vreemd dat de gemaakte fout niet alleen gedetailleerd was maar ook vooral verwees naar een bestaande legereenheid en ze bovendien in de juiste regio situeerde. Bovendien aanvaardde u na afloop expliciet het gehoorverslag en merkte u de gemaakte vergissing toen niet op (Verklaring DVZ laatste blad). Dit alles is bijzonder opmerkelijk.

U werd tenslotte gevraagd om zelf informatie aan te reiken waaruit blijkt dat u effectief gelegerd was in Nubai. Als antwoord beschrijft u slechts in algemene termen het leven in een oorlogsgebied. Er was geen werk, mensen komen enkel naar buiten om boodschappen te doen en er waren aanhoudend gevechten, zo vertelt u (CGVS p.14). Specifieke informatie waaruit blijkt dat u het intensieve leven aan het front in Nubai meemaakte, komt niet naar boven uit uw verklaringen.

Aangezien u onvoldoende aannemelijk maakt dat u in Nubai aanwezig was, wordt ook het geloof in uw wedervaren met Asaib Ahl Al Haq, dat zich daar afspeelde, ernstig onderuit gehaald.

Voorts moeten opmerkingen gemaakt worden bij de centrale gebeurtenis in uw asielrelaas, met name de vraag van Asaib Ahl Al Haq (AAH) om samen ten strijde te trekken. U verklaart dat onbekende strijders van Asaib Ahl Al Haq u letterlijk zeiden dat ze de volgende dag de inwoners van Al Tal, een plaats van 90 à 110 huizen, gingen uitmoorden. Ze vroegen u om met uw 42 commando's mee te doen (CGVS p.10). Het is evenwel een weinig geloofwaardig gegeven dat militieleden een officier die eerder geen goede relaties met de milities wilde expliciet vragen om deel te nemen aan oorlogsmisdaden. U vertelt immers dat Asaib veel strijders aan het Nubai front heeft. Dat zij, zoals u beweert, uw goed getrainde mannen en voertuigen nodig hebben om een 500tal onschuldige burgers uit te moorden, lijkt weinig waarschijnlijk. Het lijkt meer voor de hand te liggen dat ze ervoor opteren om zo min mogelijk ruchtbaarheid aan deze operatie te geven indien zij daadwerkelijk de inwoners van een bepaalde plaats willen uitroeien. Dat ze daarentegen 43 gewapende commando's, die wel eens hun ongenoegen over de slachting kunnen uiten, erbij willen hebben is allerm minst aannemelijk. Als u erop gewezen wordt dat

de aanwezigheid van de commando's het succes van de missie van AAH eerder in gevaar brengt dan ze verzekert, verandert u uw verklaringen. U stelt nu dat ze het Iraaks leger erbij wilde hebben omdat ze de verantwoordelijkheid van de moordpartij op het leger zouden kunnen afschuiven. U beweert immers dat Asaib Ahl Al Haq begaan is met haar reputatie (CGVS p.10-11). Indien Asaib werkelijk zo bezorgd zou zijn om haar reputatie als u beweert zou men eerder verwachten dat de militie tracht om haar oorlogsmisdaden zoniet subtieler te begaan, dan toch te verdoezelen in plaats van er ruchtbaarheid aan te geven en vervolgens een derde partij halfslachtig met de vinger te wijzen.

Daarnaast valt het op dat u een belangrijk aspect van uw wedervaren met AAH bij de Dienst Vreemdelingenzaken niet vermeldde. Dat leden van Asaib Ahl Al Haq u voor uw vertrek uit Irak bij u thuis kwamen zoeken en meldden dat ze u gaan doden omdat u hen verried, is een zeer belangrijke gebeurtenis voor de inschatting van uw actuele vrees bij terugkeer naar Bagdad (CGVS p.11). Dat u ondanks de vraag om alle feiten die aanleiding gaven voor uw vertrek weer te geven deze gebeurtenis niet vermeldde, is zeer verwonderlijk (CGVS Vragenlijst punten 5,10).

Het geheel van bovenstaande vaststellingen doet besluiten dat er aan het asielrelaas waaraan u uw vrees op vervolging door Asaib Ahl Al Haq ontleent geen geloof kan worden gehecht. U heeft dan ook niet aannemelijk gemaakt dat u omwille van dit ingeroepen asielmotieven een nood aan internationale bescherming heeft.

Naast de hierboven aangehaalde problemen met Asaib Ahl Al Haq haalt u aan dat u bij terugkeer naar Irak ter dood veroordeeld zult worden omwille van uw desertie uit het leger. Vooreerst moet erop gewezen worden dat u geen aannemelijk verklaringen aflegt over de omstandigheden waarin u het leger verliet. Hoewel er niet aan getwijfeld wordt dat u in het Iraakse leger diende, blijkt dat u geen zicht wenst te bieden op het moment waarop u het leger verliet, hoe uw engagement bij het leger stopgezet werd en om welke redenen.

Hoe dan ook, indien u daadwerkelijk uit het leger deserteerde wijst het CGVS er op dat internationale bescherming omwille van desertie slechts kan worden toegekend omwille van een ernstige discriminatoire behandeling, een gegronde vrees voor het inzetten in een door de internationale gemeenschap veroordeelde militaire actie, of onoverkomelijke gewetensbezwaren. Welnu, in casu dient te worden vastgesteld dat u geen overtuigende elementen heeft aangehaald waaruit kan blijken dat u omwille van één van deze redenen nood heeft aan internationale bescherming. Als reden voor uw desertie haalt u de aangehaalde problemen met AAH aan, die niet geloofwaardig werden bevonden. Daarnaast werpt u ook op dat u niet wilde vechten (CGVS p.7,8). Ook dit argument houdt geen steek. U bent vrijwillig in dienst getreden bij het leger op 15 mei 2013, in een woelige periode in de Iraakse geschiedenis (CGVS p.3). Indien u tot een gewapende macht onder dergelijke omstandigheden toetreedt, is het weinig aannemelijk dat u dacht dat u een administratieve functie zou worden toegekend. Uw verwijzing naar uw diploma als garantie op een administratieve functie houdt evenmin stand. Om tot de officiersschool toegelaten te worden is een diploma als het uwe immers een vereiste. Uw stelling dat u dacht dat u niet moest gaan vechten terwijl u tegelijkertijd wist dat u uw functie in het leger niet kon kiezen, gaat dan ook niet op (CGVS p.7,8). Het mag ook verbazen dat u, die naar eigen zeggen weigerachtig stond tegen het opnemen van een effectieve gevechtstaak, uiteindelijk hoofd werd van een eenheid commando's, die louter offensieve taken toebedeeld werden. Temeer daar u verklaart dat uw broer in 2008 als soldaat om het leven kwam zou u mogen beseffen wat een indiensttreding in het leger kan inhouden (CGVS p.4,5). Uw verklaring dat u vrijwillig voor een algemene functie in het leger van een land als Irak solliciteerde en dacht dat u niet zou moeten vechten, is allerminst aannemelijk.

Bovendien dient er opgemerkt te worden dat het tot de soevereine bevoegdheid van een staat behoort om zijn troepen in te zetten in een conflict en hiertoe de nodige manschappen te voorzien. De eventualiteit dat er slachtoffers vallen onder de ingezette troepen is eigen aan een gewapend conflict en maakt dan ook geen vervolging uit in de zin van de Vluchtelingenconventie, noch een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bedoeld in de definitie van subsidiaire bescherming. Uw onwil om te vechten kan dan ook niet als geldige reden worden beschouwd om te verzaken aan uw militaire taken. Dit klemmt des te meer nu uit de beschikbare informatie blijkt dat Irak heden geen dienstplicht kent en het Iraakse leger samengesteld is uit personen die vrijwillig in dienst getreden zijn omdat zij een carrière als beroepsmilitair ambiëren. Aangezien u, op het ogenblik dat u vrijwillig in dienst trad, wist (of behoorde te weten) dat er een reële kans bestond dat u ook daadwerkelijk zou ingezet worden in een gewapend conflict, kan er redelijkerwijze van uit gegaan worden dat er in uw hoofde geen sprake is van ernstige, onoverkomelijke gewetensbezwaren op grond van uw godsdienstige of andere

diepgewortelde overtuiging die uw desertie voorschrijven. Er kan dan ook in uw hoofde geen gegronde vrees voor vervolging zoals bepaald in de Vluchtelingenconventie of een reëel risico op het lijden van ernstige schade, zoals bepaald in de definitie van de subsidiaire bescherming vastgesteld worden.

Wat uw vrees betreft om bij een terugkeer naar Irak voor lange tijd in de gevangenis opgesloten te worden of zelfs terechtgesteld te worden (CGVS p.7), merkt het CGVS vooreerst op dat u geen enkel begin van bewijs heeft neergelegd ter staving van uw bewering dat de Irakese autoriteiten u daadwerkelijk strafrechtelijk zullen vervolgen omdat u gedeserteerd bent. U beperkt zich tot algemene uitspraken over de huidige invloed van de milities en de veranderde situatie na de val van Mosul zonder dat u uw uitspraken tracht te staven (CGVS p.7,8,13). Aan uw verklaringen over de bezoeken van de overheidsbeambten in de periode na uw desertie van 21 april 2015 kan geen geloof worden gehecht aangezien deze verklaringen nauw samenhangen met uw voorafgaande tewerkstelling in het leger en de omstandigheden van uw desertie, die ongeloofwaardig werden bevonden (CGVS p.9). Hoe dan ook, strafvervolging omwille van desertie maakt in se geen vervolging uit in de zin van artikel 1, A(2) van het Vluchtelingenverdrag. Het komt iedere soevereine Staat immers toe de militaire dienst(plicht) op zijn grondgebied vrij te regelen en een vervolging of een bestraffing omwille van desertie kan in principe niet worden aanzien als vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag, noch als ernstige schade in de zin van de definitie van subsidiaire bescherming (UNHCR, Guide des procédures et critères à appliquer pour déterminer le statut de réfugié, Genève, 1992 (heruitgave 2011), 167). Minstens moet er sprake zijn van onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van de straf.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat deserteurs in Irak bestraft kunnen worden op grond van artikel 35 van de Military Penal Code die in 2007 uitgevaardigd werd. Dit artikel voorziet in gevangenisstraffen die variëren van twee tot zeven jaar, wat niet kan bestempeld worden als een disproportionele of onevenredig zware bestraffing. Bovendien blijkt uit dezelfde informatie dat desertie uit het Irakese leger in de praktijk slechts uitzonderlijk, en doorgaans in combinatie met andere inbreuken op de militaire wetgeving, gerechtelijk vervolgd wordt. Daarenboven wordt desertie in de praktijk minder zwaar bestraft dan de Military Penal Code toestaat. Verschillende onafhankelijke en betrouwbare bronnen geven aan dat deserteurs die hun excuses aanbieden hooguit 30 dagen detentie riskeren. Uit de beschikbare informatie blijkt weliswaar dat artikel 35 van de militaire strafwet de doodstraf oplegt, maar deze straf wordt enkel opgelegd aan zij die in oorlogstijd deserteren om zich aan te sluiten bij de vijand, hetgeen in casu niet het geval is. Hoe dan ook, er zijn geen gevallen bekend van deserteurs die op basis van artikel 35 van de militaire strafwet ter dood veroordeeld zijn. Gelet op het geheel van bovenstaande vaststellingen blijkt dat desertie niet onevenredig of disproportioneel bestraft wordt door de Irakese autoriteiten. Er kan dan ook in uw hoofde geen gegronde vrees voor vervolging zoals bepaald in de Vluchtelingenconventie of een reëel risico op het lijden van ernstige schade, zoals bepaald in de definitie van de subsidiaire bescherming vastgesteld worden.

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus, kan aan een asielzoeker ook de subsidiaire beschermingsstatus toegekend worden wanneer er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de vreemdelingenwet.

Bij de evaluatie van de nood aan subsidiaire bescherming houdt het CGVS er rekening mee dat de wetgever bepaald heeft dat de term “reëel risico” dient geïnterpreteerd te worden naar analogie met de maatstaf die het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) hanteert bij de beoordeling van schendingen van artikel 3 van het E.V.R.M. (Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, Parl. St. Kamer 2006-2007, nr. 2478/001, 85). Concreet betekent dit dat het risico persoonlijk, voorzienbaar en actueel dient te zijn. Hoewel geen enkele zekerheid vereist is, volstaat een potentieel risico gebaseerd op speculaties, hypotheses, veronderstellingen of vermoedens dan ook niet. Verwachtingen betreffende toekomstige risico's kunnen evenmin in overweging genomen worden (EHRM, Soering vs. VK – Application no. 14.038/88, 7 juli 1989, para. 94; EHRM, Vilvarajah e.a. v. Verenigd Koninkrijk, 30 oktober 1991, para. 111; EHRM, Chahal vs. V, Application no. 22.414/93, 15 november 1996, para. 86; EHRM, Mamatkoulou en Askarov vs. Turkije, Applications nos. 46827/99 en 46951/99) 4 februari 2005, para 69.).

Ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de vreemdelingenwet bestaat uit “de ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een binnenlands of internationaal gewapend conflict”. Het CGVS betwist niet dat er actueel in Irak

sprake is van een **binnenlands gewapend conflict**. Het CGVS benadrukt echter dat het bestaan van een gewapend conflict een noodzakelijke voorwaarde is voor de toepassing van artikel 48/4, § 2, c Vw., doch op zich niet volstaat om een internationale beschermingsstatus toe te kennen. Er dient immers sprake te zijn van **willekeurig of blind geweld**. Willekeurig geweld in de omgangstaal is het antoniem van doelgericht geweld. Het impliceert dat iemand toevallig gedood of gewond kan geraken en dit omdat de strijdende partijen gevechtsmethodes gebruiken die de kans op burgerslachtoffers vergroten. Het begrip houdt in dat een persoon geraakt kan worden door het geweld ongeacht zijn/haar persoonlijke omstandigheden (HvJ 17 februari 2009, C-465/07, *Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie*, para 34; UNHCR, *Safe at last? Law and Practice in Selected Member States with Respect to Asylum-Seekers Fleeing Indiscriminate Violence*, juli 2011, p. 103).

De vaststelling dat het gewapend conflict gepaard gaat met blind geweld is echter evenmin voldoende om de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie kan het bestaan van een binnenlands gewapend conflict immers slechts leiden tot toekenning van de subsidiaire bescherming “voor zover de confrontaties tussen de reguliere strijdkrachten van een staat en een of meer gewapende groeperingen of tussen twee of meer gewapende groeperingen bij wijze van uitzondering worden geacht een ernstige en individuele bedreiging van het leven of de persoon van de aanvrager van de subsidiaire bescherming (...) teweeg te brengen, omdat de mate van willekeurig geweld waardoor die confrontaties worden gekenmerkt, dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico op die bedreiging zou lopen” (HvJ 30 januari 2014, C-285/12, *Aboucar Diakité v. de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen*, para. 30; zie ook HvJ 17 februari 2009, C-465/07, *Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie*, para. 35 tot 40 en 43). Het CGVS wijst er op dat ook het EHRM in zijn vaste rechtspraak omtrent artikel 3 EVRM oordeelt dat een dergelijke situatie zich slechts voordoet in de meest extreme gevallen van veralgemeend geweld (zie EHRM, *NA v. het Verenigd Koninkrijk*, nr. 25904/07, 17 juli 2008, para. 115 ook EHRM, *Sufi en Elmi v. het Verenigd Koninkrijk*, nrs. 8319/07 en 11449/07, 28 juni 2011, para.226, en EHRM, *J.H. v. het Verenigd Koninkrijk*, nr. 48839/09, 20 december 2011, para. 54).

Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie volgt dat er diverse objectieve elementen in ogenschouw genomen moeten worden om het reële risico voorzien in artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet te evalueren, waaronder het aantal burgers die het slachtoffer zijn van blind geweld, het aantal conflict gerelateerde incidenten, de intensiteit van deze incidenten, de doelwitten die de partijen in het conflict beogen, de aard van het gebruikte geweld, de impact van dit geweld op het leven van de burgers, en de mate waarin dit geweld burgers dwingt om hun land of, in voorkomend geval, hun regio van herkomst te verlaten. (zie ook EASO, *The Implementation of Article 15(c) QD in EU Member States*, juli 2015, pagina 1 t.e.m. 7). Het CGVS wijst er volledigheidshalve op dat ook het EHRM, bij het beoordelen of een situatie van veralgemeend geweld onder artikel 3 EVRM ressorteert, rekening houdt met meerdere factoren (zie bijvoorbeeld EHRM, *Sufi en Elmi v. het Verenigd Koninkrijk*, nrs. 8319/07 en 11449/07, 28 juni 2011, ara. 214 – 250; EHRM, *K.A.B. V. Zweden*, nr. 866/11, van 5 september 2013, para. 89 -97). Bovendien adviseert ook UNHCR dat er bij de beoordeling van de veiligheidssituatie in een gebied rekening wordt gehouden met verschillende objectieve elementen teneinde de bedreiging van het leven of de fysieke integriteit van een burger te kunnen beoordelen (zie bijvoorbeeld de UNHCR “*Eligibility Guidelines for assessing the international protection needs of asylum-seekers from Afghanistan*” van 19 april 2016).

Bij de evaluatie van de actuele veiligheidssituatie in Irak werd “UNHCR Position on Returns to Iraq” van oktober 2014 in rekening genomen. Zowel uit dit advies, als de COI Focus “Irak: De actuele veiligheidssituatie in Bagdad” van 23 juni 2016, en de COI Focus “Irak: De veiligheidssituatie in Bagdad, ontwikkelingen van 1 juni tot 12 augustus 2016” van 12 augustus 2016 (waarvan een kopie werd toegevoegd aan uw administratief dossier) blijkt dat de veiligheidssituatie in Centraal-Irak sinds het voorjaar van 2013 verslechterd is, en dat de situatie, ingevolge het grondoffensief dat IS/ISIL/ISIS in Irak voert, sinds juni 2014 verder geëscaleerd is. Dit grondoffensief is hoofdzakelijk gesitueerd in de Centraal-Iraakse provincies Ninewa, Salahaddin, Diyala, Anbar en Kirkuk. UNHCR besluit dat de meeste personen die Irak ontvluchten waarschijnlijk in aanmerking komen voor de vluchtelingstatus of de status van subsidiair beschermde. Nergens in voornoemd document wordt evenwel geadviseerd om voortgaande op een analyse van de algemene veiligheidssituatie aan elke Irakees een complementaire vorm van bescherming te bieden. Bovendien bevestigt UNHCR’s “*Position on Returns to Iraq*” dat het geweldsniveau en de impact van het geweld nog steeds regionaal erg verschillend zijn. Deze sterk regionale verschillen typeren het conflict in Irak. Om die redenen dient niet alleen rekening te

worden gehouden met de actuele situatie in uw land van herkomst, maar ook met de veiligheidssituatie in het gebied van waar u afkomstig bent. Gezien uw verklaringen met betrekking tot uw herkomst uit Irak, dient in casu de veiligheidssituatie in de provincie Bagdad te worden beoordeeld. Dit gebied omvat de hoofdstad Bagdad en het omliggende gebied, inclusief Al-Mahmudiya, Tarmia, Mada'in en Abu Ghraib.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het geweld dat in de provincie Bagdad plaatsvindt in hoofdzaak de vorm aanneemt van terreuraanslagen enerzijds en mishandelingen, ontvoeringen en moorden anderzijds. Het gros van de terroristische aanslagen zijn toe te schrijven aan de Islamitische Staat. Hoewel de groepering zowel de Irakese veiligheidsdiensten (politie en leger), als burgers tot doelwit heeft, is het duidelijk dat de terreurcampagne van IS/ISIL/ISIS hoofdzakelijk op burgers gericht is. Hierbij viseert IS/ISIL/ISIS voornamelijk, maar niet uitsluitend, de sjiitische burgerbevolking in Bagdad, dit door het plegen van aanslagen in sjiitische wijken en op openbare plaatsen waar veel burgers samenkomen. Uit dezelfde informatie blijkt ook dat Bagdad niet belegerd wordt door IS/ISIL/ISIS, noch zijn er aanwijzingen dat IS/ISIL/ISIS op korte termijn geheel of gedeeltelijk de controle over de stad zou kunnen verwerven. Evenmin is er sprake van regelmatige of aanhoudende gevechten tussen IS/ISIL/ISIS en het Iraakse leger. Het offensief dat IS/ISIL/ISIS sinds juni 2014 in Irak voert, heeft in Bagdad wel tot de mobilisatie van sjiitische milities geleid. De aanwezigheid van deze milities heeft er voor gezorgd dat de aard, de intensiteit en de frequentie van de acties van IS/ISIL/ISIS in Bagdad veranderd zijn. Voordat IS zijn offensief in Centraal-Irak in juni 2014 had ingezet, vonden er goed gecoördineerde golven van aanslagen over het hele land plaats, al dan niet gekoppeld met uitgebreide militaire operaties, ook in Bagdad. Anno 2015 vonden er daarentegen nauwelijks gecombineerde militaire operaties met (zelfmoord)aanslagen en aanvallen van guerrillastrijders meer plaats. Eerder werd de geweldcampagne van IS in Bagdad getypeerd door frequente, vaak minder zware aanslagen. In april en mei 2016 nam het aantal zware aanslagen in Bagdad echter weer toe. IS zette weer sterker in op bomauto's. Naast aanvallen gericht op specifieke doelwitten, waaronder de Iraqi Security Forces (ISF), het leger, de politie, en Popular Mobilization Units (PMU), vinden er dagelijks kleinschaligere aanslagen plaats. Het blijven nog altijd deze kleinere aanvallen die de meeste burgerslachtoffers maken. De sjiitische milities blijken op hun beurt, samen met criminele bendes en militieleden die op eigen initiatief handelen, voor een groot deel verantwoordelijk te zijn voor de meer individuele en doelgerichte vormen van geweld die er in Bagdad plaatsvinden, met name mishandelingen, ontvoeringen en moorden. Vooral soennitische burgers zouden een groter risico lopen hier het slachtoffer van te worden. Uit de COI Focus "Irak: De actuele veiligheidssituatie in Bagdad" van 23 juni 2016 blijkt derhalve dat een groot deel van het geweld dat er in de provincie Bagdad plaatsvindt, doelgericht van aard is.

Dit patroon houdt nog steeds stand, ook tijdens de periode juni tot begin augustus 2016. De gebeurtenissen in deze periode werden overschaduwd door een enkele aanslag op een winkelstraat in de Karrada-wijk in het centrum van Bagdad. In dezelfde periode vielen nog drie aanslagen in de hoofdstad waarbij telkens meer dan tien dodelijke burgerslachtoffers te betreuren vielen. De ontwikkelingen in de periode juni –augustus 2016 tonen echter aan dat IS nog steeds zijn toevlucht neemt tot talrijke kleinschaligere aanslagen en regelmatig grotere aanslagen pleegt, voornamelijk op plaatsen waar veel sjiieten samenkomen. De aard en het patroon van geweld in Bagdad is dan ook niet fundamenteel gewijzigd. Uit de beschikbare informatie blijkt voorts dat het geweld in de provincie Bagdad maandelijks honderden doden en gewonden opeist. Het CGVS benadrukt evenwel dat cijfergegevens over het aantal slachtoffers en het aantal geweldfeiten niet op zichzelf beoordeeld kunnen worden, maar moeten gezien worden in relatie met meerdere objectieve elementen.

Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie en het EHRM volgt immers dat het geweld willekeurig van aard moet zijn, wat betekent dat het blind geweld een welbepaald niveau moet bereiken opdat er sprake kan zijn van ernstige en individuele bedreiging van het leven of de persoon van de aanvrager van de subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4, § 2, c Vw..

In dit opzicht wijst het CGVS er op dat de cijfers in voornoemde COI Focus met betrekking tot het aantal te betreuren burgerslachtoffers niet enkel betrekking hebben op slachtoffers van blind geweld, maar ook op slachtoffers van andere geweldfeiten zoals gerichte ontvoeringen en moorden. Bovendien hebben deze cijfers betrekking hebben op het gehele grondgebied van de provincie Bagdad, dat een oppervlakte van 4555 km² heeft en iets meer dan 7 miljoen inwoners heeft. Het loutere feit dat er geweldfeiten plaatsvinden in de provincie Bagdad, dat hierbij maandelijks honderden burgerslachtoffers vallen, en dat hierbij soms sprake is van blind geweld is op zichzelf bijgevolg onvoldoende om te besluiten dat er in de provincie Bagdad sprake is van een uitzonderlijke situatie waarbij de mate van blind geweld zo hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die

terugkeert naar Bagdad louter door zijn aanwezigheid daar een reëel risico loopt op de in dit artikel bedoelde ernstige bedreiging. Teneinde te kunnen vaststellen of het geweld in Bagdad het vereiste niveau van willekeurig geweld in de zin van artikel 48/4, § 2, c Vw. bereikt, moeten, overeenkomstig de hierboven aangehaalde jurisprudentie van het Hof van Justitie en het EHRM, bij het beoordelen van de veiligheidssituatie in de provincie Bagdad niet alleen kwantitatieve, maar ook kwalitatieve factoren in rekening gebracht worden, waaronder (doch niet uitsluitend) de mate waarin burgers het slachtoffer zijn van doelgericht dan wel blind geweld; de geografische omvang van het conflict en de oppervlakte van het gebied dat getroffen wordt door blind geweld; het aantal slachtoffers in verhouding tot het totale bevolkingsaantal in het betrokken gebied; de impact van dit geweld op het leven van de burgers; en de mate waarin dit geweld burgers dwingt om hun land of, in voorkomend geval, hun regio van herkomst te verlaten.

Dienaangaande dient opgemerkt te worden dat het openbare leven in Bagdad, ondanks de hierboven beschreven veiligheidsrisico's, niet is stilgevallen. De recente opstoot van zware aanslagen in april en mei 2016, heeft bovendien geen negatieve impact gehad op het dagelijks leven in Bagdad. De provincie Bagdad, met een oppervlakte van 4555 km², telt iets meer dan 7 miljoen inwoners, waarvan 87% in Bagdad stad woont. Bagdad is nog steeds een functionerende grootstad. Ondanks de aanwezige veiligheidsrisico's blijven de infrastructuur, het bedrijfsleven en de publieke sector verder functioneren. Bagdad is geen belegerde stad, de bevoorrading met levensmiddelen en andere consumptiegoederen is er verzekerd en winkels, markten, restaurants, cafés, enz. blijven er geopend. Goederen worden verhandeld en zijn vrij verkrijgbaar, al is de levensduurte in Bagdad gestegen en hebben veel inwoners het moeilijk om financieel rond te komen. Het CGVS erkent dat er zich bepaalde problemen voordoen in de drinkwaterbevoorrading en de sanitaire inrichtingen en dat dit in overbevolkte wijken gezondheidsproblemen met zich meebrengt, doch benadrukt dat dit gegeven geen afbreuk doet aan de conclusie dat de bevoorrading met levensnoodzakelijke goederen in Bagdad is verzekerd.

Verder blijkt uit de beschikbare informatie dat de scholen in Bagdad open zijn, dat het schoolbezoek er tamelijk hoog ligt en dat het schoolbezoek er stabiel blijft sedert 2006. Ook dit vormt een relevant gegeven bij de beoordeling van de vraag of de veiligheidssituatie in Bagdad beantwoordt aan de hoger aangehaalde criteria. Indien de situatie in Bagdad van zulke aard was dat een loutere aanwezigheid in, en dus ook verplaatsing binnen, Bagdad een reëel risico op ernstige schade met zich mee zou brengen in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de vreemdelingenwet, kan er immers vanuit gegaan worden dat scholen hun deuren zouden sluiten, minstens dat het schoolbezoek dramatisch zou zijn gedaald, hetgeen in casu echter niet het geval blijkt te zijn.

Uit dezelfde informatie blijkt eveneens dat er in Bagdad gezondheidszorg voorhanden is, ook al staat deze zwaar onder druk, en is de toegang tot dit systeem (vooral voor IDP's) moeilijk. Desalniettemin vormt het gegeven dat er in Bagdad gezondheidszorg voorhanden is, eveneens een nuttige overweging teneinde de impact van het geweld op het dagelijkse en openbare leven in Bagdad in te schatten.

Verplaatsingen in de stad worden weliswaar bemoeilijkt door de talrijke checkpoints, maar anderzijds werd het al meer dan tien jaar geldende nachtelijke uitgaansverbod opgeheven, bleven tijdens de ramadan voor het eerst weer 's nachts restaurants open, blijven de verkeerswegen open, en is de internationale luchthaven operationeel. Ook deze vaststellingen vormen een relevante overweging in het kader van de beoordeling van de ernst van de veiligheidssituatie en de impact van het geweld op het leven van de inwoners van Bagdad. Hieruit blijkt immers dat de Iraakse autoriteiten van mening waren dat de veiligheidssituatie dermate verbeterd was dat deze een opheffing van het nachtelijk uitgaansverbod toeliet. Bovendien kan er redelijkerwijs van uitgegaan worden dat indien de Iraakse autoriteiten van mening waren dat de situatie in Bagdad dermate ernstig was dat zij de bewegingsvrijheid binnen de stad zouden hebben beperkt.

De Iraakse autoriteiten hebben bovendien nog steeds de politieke en administratieve controle over Bagdad, en diplomatieke vertegenwoordigers van diverse landen, alsook verschillende humanitaire organisaties en agentschappen van de VN blijven aanwezig in de hoofdstad.

De impact van geweld is verder niet van dien aard dat inwoners massaal Bagdad verlaten. Bagdad neemt daarentegen zelf grote vluchtelingenstromen op uit gebieden van het land die al geruime tijd door oorlogsgeweld worden geteisterd. Het gegeven dat Bagdad een toevluchtsoord is voor Iraakse burgers die het geweld in hun regio van herkomst wensen te ontvluchten, wijst er op dat Iraakezen zelf van mening zijn dat het in Bagdad opmerkelijk veiliger is dan in hun eigen regio van herkomst. Daarenboven blijkt dat er vanuit België, zoals vanuit andere lidstaten van de EU, relatief gezien veel personen naar

Irak terugkeren. Het gaat hierbij ook om personen afkomstig uit Bagdad. Deze vaststelling kan als een indicatie gezien worden dat Bagdadis zelf van oordeel zijn dat zij actueel geen reëel risico lopen op ernstige bedreiging bij terugkeer. Immers, indien de Bagdadis die vanuit België terugkeren van oordeel waren dat de situatie in Bagdad dermate ernstig was dat zij aldaar ingevolge hun louter aanwezigheid een reëel risico op ernstige schade zouden lopen, kan aangenomen worden dat zij onder geen beding zouden (willen) terugkeren.

Volledigheidshalve wijst het CGVS er op dat het EHRM in het arrest J.K. and Others v. Sweden van 23 augustus 2016 zijn standpunt omtrent de mogelijke schending van artikel 3 EVRM omwille van de veiligheidssituatie Irak nogmaals heeft bevestigd. Het EHRM stelde dat, niettegenstaande de veiligheidssituatie in Irak verslechterd is sinds juni 2014, er geen internationale rapporten zijn die het Hof doen concluderen dat de veiligheidssituatie in Irak zo ernstig is dat de terugkeer van een persoon een schending van artikel 3 EVRM inhoudt. (EHRM, J.K. and Others v. Sweden, Application no. 59166/12, van 23 augustus 2016, §110-111).

De Commissaris-generaal erkent dat de veiligheidssituatie in Bagdad nog steeds complex, problematisch en ernstig is, en dat dit, afhankelijk van de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van de asielzoeker, aanleiding kan geven tot de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Als een uit Bagdad afkomstig Irakese asielzoeker omwille van zijn of haar specifieke profiel bescherming nodig heeft, wordt die dan ook verleend. Gelet op hogervermelde vaststellingen en na grondige analyse van de beschikbare informatie dient evenwel besloten te worden dat er in Bagdad actueel geen sprake is van een uitzonderlijke situatie waarbij de mate van het blind geweld dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat u louter door uw aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt blootgesteld te worden aan een ernstige bedreiging van uw leven of uw persoon zoals bedoeld door artikel 48/4, § 2, c) van de vreemdelingenwet. De neergelegde stukken kunnen bovenstaande appreciatie niet ombuigen.

De neergelegde stukken handelen immers enkel over uw identiteit, uw verblijf in Irak en uw militaire carrière tot maart 2014. U legt slechts vier stukken over uw militaire carrière na maart 2014, met name vier foto's van u die genomen werden in Nubai (CGVS p.4,5). Dat deze foto's in Nubai getrokken zijn, kan evenwel niet uit de foto's zelf afgeleid worden. Tot slot legt u nog een overlijdensakte van uw broer neer. Het overlijden van uw broer heeft evenwel geen uitstaans met de asielmotieven die u voor uzelf inroept (CGVS p.4,5).

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Ter terechtzitting meldt de raadsman van verzoekende partij dat zijn cliënt in december 2016 vrijwillig is teruggekeerd naar Irak.

2.2.1. *"De vluchtelingenstatus wordt toegekend aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 1 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen dat op 28 juli 1951 te Genève tot stand is gekomen, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967."*

Dit artikel verwijst naar artikel 1 van het Internationaal verdrag van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, B.S. 4 oktober 1953.

Luidens artikel 1, A.2 van dit verdrag is een vluchteling elke persoon "die (...) uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waarvan hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen, niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren."

Uit het voorgaande blijkt dat de vluchtelingendefinitie uit volgende criteria bestaat die in hoofde van de asielzoeker cumulatief dienen vervuld te zijn om erkend te worden als vluchteling in de zin van artikel 48/3, § 1 van de vreemdelingenwet:

- een vreemdeling zijn in de zin van artikel 1 van de vreemdelingenwet;
- gegronde vrees hebben voor vervolging;
- om redenen van zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging;
- zich buiten het land bevinden waarvan men de nationaliteit bezit;
- de "bescherming" van het land van nationaliteit niet kunnen of "wegens deze vrees" niet willen invoeren of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waarvan hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen, niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren.

2.2.2. *"De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9ter, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt. (...)"*

2.3. De Raad wijst erop dat "zich buiten het land bevinden waarvan men de nationaliteit bezit" een voorwaarde is om te voldoen aan de vluchtelingenstatus. De subsidiaire beschermingsstatus kan ook niet worden toegekend aan de persoon die intussen teruggekeerd is naar zijn/haar land van herkomst. Verzoeker heeft derhalve geen belang bij zijn vraag de bestreden beslissing te hervormen en hem als vluchteling te erkennen dan wel hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen, zoals hij *in fine* vraagt.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op veertien maart tweeduizend zeventien door:

mevr. M.-C. GOETHALS,

kamervoorzitter,

dhr. R. VAN DAMME,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

R. VAN DAMME

M.-C. GOETHALS